

PERIÒDIC EDITAT PER LA JOVENTUT NACIONALISTA "LA FALÇ"

CRÒNICA

Ingerències

Sembla ja, que la repressió que s'ha vingut seguint en aquests darrers temps en contra dels obrers de Catalunya deu acabar-se.

Massa temps fà que la injustícia impera, i que sols són respectables els interessos i les vides d'uns, amb menyspreu de les dels altres.

Per humanisme, es revolta tota consciència civil, contra el terrorisme dut a cap pels més obligats a fer-lo desaparèixer. El crim, l'assassinat, ha traspassat els llindars de la gent dolenta on estava reclòs, per a fer-se arma dels mateixos que devien reprimir-lo.

HOMES, companys per humanitat, bons o dolents, no fà el càs, eren sustrets d'aqueixa vida, acompanyant-los a la mort, una mentida més indigna encare: fugien.

Ai de vosaltres, gent que us dieu Nacionalistes, i que heu aplaudit el crim de les altures. Ai de vosaltres, que dia vindrà que damunt vostre—si és que teniu consciència de l'idea que dieu professar—cauràn les mateixes armes que ara us han fet somriurer amb beneplàcid, al sapiguer el crim comés en els altres.

Indignes sou de sustentar una idea de llibertat. Esteu aclaparats pel materialisme, i si per dissort, algùn jorn surt de dintre vostre una actitud de revolta, si en ella moriu, no morireu amb glòria, morireu amb escarni fet per la ganyota orripilant dels que en sa mort us féren somriurer.

I ara, digueu si no és hora que la repressió cessi d'una volta?

Tot esperit humà ho reclama, sols s'hi oposa un mesquí materialisme i una casta disfregada, que amb forma d'Ingerència, obliga.

I que n'ès de fastigosa aquesta Ingerència.

El vinent divendres, dia 8, a les deu de la vetlla, tindrà lloc al nou estatge de la Joventut Nacionalista "La Falç", organitzada pel Comitè de Propaganda, de dita entitat una

CONFERÈNCIA

a càrrec del

Dr. EDUARD XALABARDER I SERRA

que disertarà sobre el tema:

POLÍTICA D'ESQUERRA

EL CAS D'IRLANDA

(Continuació)

NOTA PRELIMINAR (1)

Creiem força del cas traslladar sencer a les planes d'ESQUERRA el fascicle n.º 12 de la col·lecció *Sinn-Fein*. Aquest fascicle, veritat que no diu res de nou als nacionalistes catalans que fa tants anys segueixen amb l'esglai al cor els epissodis de la lluita secular d'Irlanda contra el seu opressor; però dona una visió de conjunt del problema irlandès, que podrà servir per a desfer una pila de malentesos, massa corrents, sobre l'actuació dels heroics fills de la màrtir Irlanda.

De més a més, el trasllat del fascicle ens deixarà sentir franca i encoratjadora la veu d'un poble d'ànima tant gran que no l'han pogut abatre set centúries de lluita i contrast. En mants caïres de la qüestió irlandesa trobarem punts de contacte amb la qüestió catalana: no res tindrà d'estrany, puix que el problema català, com el problema irlandès, no és la recerca d'una comoditat més, no és l'afany de conquerir una més abundant participació dels goigs purament materials; el poble irlandès lluita per la seva existència, lluita per ésser el que Deu ha volgut que fos: el poble irlandès no més vol que'l deixin ésser irlandès, ben irlandès. Però cal afirmar ja des d'ara que quan un irlandès diu

(1) Aquesta nota és del traductor del *The case of Ireland* (Ireland).

que vol ésser ben irlandès, no ho fà pas amb l'intent d'isolar-se moralment i trencar tota llei de relació amb el món que l'enrotlla, l'irlandès vol ésser ben irlandès, per ço car sap prou i de sobres que mai cap poble podrà promoure el benestar de la humanitat sens començar per sentir-se ben fort i vigorós en la seva individualitat ètnica.

Per tal de no entrebancar el text *sinn-feiner* amb notes que farien d'aquests articles el conte de mai acabar, copiarem tres o quatre dades sobre l'història d'Irlanda, presos d'un diccionari enciclopèdic, el nom del qual no és pas la cosa que fassi més al cas.

No direm gran cosa dels primers temps de la nació irlandesa, per la senzill raó que tenim ganes de dedicar-los-hi un article exprés. Sols direm que els naturals del país, després d'haver rebutjat totes les escames de danesos i altres invasors, l'any 1155 vegeren la illa esvaïda pel Rei Enric II d'Anglaterra, de la dinastia normand.

Els irlandesos no s'avingueren mai amb uns dominadors que'ls eren tant estranys a ells com a la primitiva població d'Anglaterra; sols que a Anglaterra s'arribà a la fosa dels elements nadius amb els sobrevinguts, i a Irlanda això no s'ha conseguit mai. Els irlandesos, per a lluitar contra d'un enemic tant poderós com la monarquia anglesa, s'al·liaren el segle XIV amb els escocesos, el segle XVI

amb els espanyols, els segles XVII i XVIII es refiaren principalment dels francesos.

El protestantisme everinà les coses de mala manera. Els anglesos, els uns de grat i els altres per força, acceptaren les innovacions del rei Enric VIII, els irlandesos mai; de llavors ençà el sentiment patriòtic, enlairat i enfortit per una ferma adhesió a la Religió catòlica, ha fet més i més pregón l'abisme que separa als dos pobles.

EL QUE VOL IRLANDA

Irlanda s'adreçà a la Conferència de la Pau esperant-ne el restaurament de la seva antiga i llegítima constitució com a Estat sobirà i independent. Ella reclama que li sigui reconeguda la nacionalitat, bo i acceptant els principis assentats pel President Wilson i admesos pels governants de totes les nacions belligerants en el terreny de la pràctica; ella reclama el dret de dirigir els seus propis destins de conformitat amb la voluntat del poble, manifestada per mètodes de sana democràcia.

LA NACIONALITAT IRLANDESA

No pot haver-hi qüestió sobre l'existència d'una nacionalitat irlandesa, sobre l'absoluta distinció entre la raça irlandesa i el poble anglès. Les característiques físiques del poble irlandès, el llenguatge, les tradicions, els costums i la història, ben pròpies, tot senyala una fonda ratlla de divisió entre aquest poble i el d'Anglaterra. Geogràficament és encara Irlanda menys una part d'Anglaterra que no pas Anglaterra de França.

L'ESPERIT NACIONAL SEMPRE VIGORÓS

Irlanda fou nació independent amb un sistema de govern unificat i completament organitzat, amb una civilització nacional i una cultura la més alta que existia en el seu temps de molt abans que cap altre de les actuals nacionalitats d'Europa prenguessin una forma definitiva. El país fou esvaït pels dominadors normands d'Anglaterra ja fa uns setcents cinquanta anys; mes ells no reeixiren fins passats quatrecent cinquanta anys a aconseguir una cosa que semblés predominar a Irlanda.

De la primera vinguda fins al dia d'avui no han deixat pedra per moure per tal d'esvaïr l'organització nacional, de destruir la unitat d'Irlanda, exterminar o expatriar la seva població, de bandejar-ne el llenguatge i la cultura. Mes la tenacitat de la raça, la seva resistència a deixar-se xuclar, el seu meravellós poder de refer-se han desafiat tots els esforços de l'invasor, i el poble irlandès roman avui un conjunt coherent i organitzat que no

s'ha subjectat, que no s'ha assimilat, que nega a Anglaterra el dret de posseir o governar la terra irlandesa.

Centúries d'esclavitud i expoliacions, mortandats preparades amb tot coneixement, dissenys de deportació en massa, terrorisme, lleis penals, emigracions forçoses, divisions religioses imaginades per Anglaterra amb el propòsit d'afeblir el poble irlandès, res ha pogut res; hom no ha conseguit esvair l'esperit nacional ni la unitat de la nació. Prou que ho deia el primer ministre anglès en la Cambra dels Comuns el dia 7 de Març de 1917: «El fet innegable que allí persisteix és que Irlanda no està més a la vora del Govern anglès avui del que ho estava en temps de Cromwell».

RESISTÈNCIA CONSTANT AL GOVERN ANGLÈS

El vot constant de la nació irlandesa ha estat de no reconèixer mai ni en el terreny jurídic ni en el terreny de la moral la usurpació d'Anglaterra. Sempre que li ha semblat avinent, l'irlandès ha rebutjat l'usurpació amb la força de les armes. A cada generació la sang dels fills d'Irlanda ha estat escampada en la lluita. Sis vegades, en els darrers cent vint anys, s'han alçat els homes d'Irlanda en revolta i han lluitat a esclat de mort contra una aclaparadora superioritat, dalerosos de foragitar l'opressor estranger.

La darrera ocasió que la Senyera d'Irlanda fou enlairada pels irlandesos armats fou l'any 1916, quan els voluntaris irlandesos s'apoderaren de la capital d'Irlanda i lluitaren com a soldats regulars, anant d'uniforme, guardant estrictament la disciplina militar i seguint del tot les lleis de la guerra amb un punt tant de cavaller que excità l'admiració fins dels seus enemics.

MIQUEL GIL

(Continuarà)

Aquest número ha sigut revisat per la censura governativa.

CONTRAST

Hi ha molts qu'es creuen completament identificats amb Catalunya aixís que saben puntejar la nostra dansa i seguir arreu, en tots els indrets de la ciutat, les audicions de sardanes.

No és això prou per ésser bon nacionalista. És necessari que sàpiguen més de lo que passa a casa nostra.

Els posen tot l'interès en sapiguer el curs d'una cobla, on vá, quines sardanes inclouran en el programa, i procuren donar a la festa tot el més viu entusiasme; però no és preocupen si en algún lloc, si on sia, donen una conferència, un miting, un acte d'afirmació catalana. Van allí per dansar, quan això és solament un goig i deixen d'assistir on s'hi fomenta l'esperit català i s'hi fa més pel bé moral i material de tots els que volem la nostra llibertat. És molt de planyer que és veigin pleníssimes les sales on és toquen sardanes i restin quasi vuides on s'hi sent la veu patriòtica del bon orador nacionalista, ja que si és vol força animació en aquest actes és necessari que els organitzadors hi posin un final d'esbarjament.

És obligació el foment de la dansa en nostra terra, però també ho és que tots assisteixin als actes que sien pel bé de Catalunya. Tots hem de reconèixer que ella ha estat una de les parts més importants en el renaixement de la cultura catalana, ocupant dins delfoklorisme un lloc important; però no ens hem de dedicar solament a ella: hi han assumptes més essencials que tenen de preocupar-nos i és per això que tots havem de seguir i d'ajudar als que ens marquen el camí de la llibertat, que ells organitzen tota mena d'actes perquè els catalans es puguin completament identificar amb la seva mare pàtria, perquè sols amb les sardanes, seguiríem la nostra vida sense donar senyals de voluntat i amor per l'enlairament i puresa de la nostra Nacionalitat.

E. C. ROQUÉ

ACCIÓ POLÍTICA

I ACCIÓ NACIONAL

Si volem menar els destins de Catalunya per un carrerany segur, cal que no oblidem el factor essencial per a la nacionalitat: la cultura. Catalunya, com assenyalava l'historiador alemany En Fincke, mancà d'una cultura prou original. Fou en això gran part de la causa del decandiment de l'esperit nacional. Felip V, que tingui un mal repós, en llevar-nos amb les armes la personalitat política nacional decretà també l'aboliment de la cultura catalana, les dugues obres mestres produïdes per tota la comunitat catalana; el dret i la llengua foren defeses i menyspreades per ordres de Felip V, de mala memòria.

Avui Catalunya en rependre la marxa ascensional cap a l'absoluta consciència nacional, cal que no oblidí aquest viarany a seguir.

L'acció política o l'acció quisvulla, per tal d'arribar a un estat organitzat amb plena sobirania pròpia, es quelcom essencial. Emperò no ho és menys l'acció cultural. Avui a Catalunya assistim al desplegament d'una cultura poderosíssima, original, forta. Cal aplegar l'esforç comú, cal no estalviar sacrificis per tal de fer-la arribar a la consciència de tots els catalans. Avui Catalunya és considerada com una valor internacional de positiva vàlua. Cal que tot el nostre poble arribi a capir aquesta situació transcendental i que s'hi identifiqui.

Entitats com l'Associació P. de l'E. C. i Nostra Parla, són dignes de lloança, i cal que cadascú s'esforci a cooperar-hi. Els catalans exilats a l'Amèrica, amb el seu just seny en l'apreciació del què de la causa catalana hi han posat tot el seu esforç, això és ço que hem de fer també tots els d'ací. L'anti-nacionalisme o senzillament el no-nacionalisme, és una qüestió d'ignorància i altrament d'immoralitat.

Havem de procurar que les generacions noves prenguin una consciència del què sigui la valor Catalunya, elles seràn les que assoliràn la reivindicació nacional.

A l'Irlanda els nacionalistes van a l'escola a conèixer bé l'Història, Llengua i cultura del seu país, i l'Irlanda és la nació que ha donat a les irredentes la norma a seguir.

Creem unes joventuts fortes corporalment i intel·lectual al hora, i llavors contra el vigorós i noble impuls de la joventut nostrada, ¿què hi podrà el ronyós lleó de la «Meseta»?

JOSEP ROVIRA-ERMENGOL

EN QUÈ QUEDEM?

Altra vegada devem alçar-nos irats, en front de les inseqüències d'aquest home de negocis que's diu Cambó, i que per vergonya nostra passa encare com a «leader» del Nacionalisme català.

Recordem-nos que, en ocasió no llunyana, afirmà que ell no foraria part de cap més govern del Estat espanyol, entretant no s'hagués concedit encare l'autonomia a Catalunya.

De bona fé alguns el cregueren, com el creuen encare, acceptant aquelles de-

claracions orals com una sinceració de passades claudicacions.

De nou el temps ha vingut a demostrar que allò per ell dit, no era més que un nou engany a afegir a n'els molts per ell tramats. I sinò, vejeu-ho. Ara no fa pas gaire, quan es tramitava l'última crisi a Espanya, ell s'oferia incondicionalment per a un ministeri que l'odiós Maura pogués formar. I l'autonomia no ha pas vingut encare. Però, en canvi, vingué el Rei. És igual.

Creiem que el nou engany deuria tenir la virtut de fer alçar en rebel·lió els inconscients que'l segueixen encare, no fent altra cosa que sostenir-li una plataforma que sols li serveix per a lluiment personal i benefici particular, en contra dels interessos de la nostra idea que, avui per avui, segons ell, deu ésser concentrada tant sols en la logració d'uns elevats aranzels que afavoreixin als senyors del Foment del Treball Nacional.

No en treuràn res, de que «La Veuen» atipi dient que és per la producció catalana. Sempre que reclamem la nostra llibertat als espanyols, podràn tirar-nos en cara que, econòmicament, tenim d'anar-los al darrera, pidolant la promulgació d'unes disposicions aranzelàries que ens donguin una llibertat comercial a camvi d'una tirania d'ordre patriòtic.

Es del tot inacceptable. Es hora ja de que prenguem en front d'aqueixa gent una actitud ben contrària en tots els ordres. Devem dir-los que el Nacionalisme exigeix que's sigui amb ell o contra d'ell, que no siguin vàlides les actuacions intermitges, plenes d'indigna farsa.

O es reintegran al Nacionalisme, o els cridarem:

Via fóra, embusteros.

Pas a la joventut.

RUSI

Recullim de la plana 'Nou-cents' de 'El Dia' de Terrassa:

«Entre les Revistes que han aparegut darrerament, esmentem: «Monitor», Revista espanyolista redactada en català».

No cal afegir més comentari. La curta nota és prou eloqüent. Ens extranyava, emperò, i acudírem a veure ço que n'hi havia. En efecte, els redactors de «Monitor» volien promoure la joventut catalana a treballar per a la construcció d'un gran imperi Ibero-americà. ¿Es possible que a l'any 1921 hi hagi gent jove a Catalunya que pensí així? ens deiem. Emperò recordàvem unes notes autobiogràfiques, publicades per un dels redactors de «Monitor» a un Almanac de «La Revista» (1919), de les quals són aquests fragments:

«Comparegut sobtadament el meu oncle fumant un gros cigar...»

«Em perseguia riera avall...»

«Espaordit de la negror que es feu, vaig aturar-me, però dos tocs paorosos de bocina, assenyalant-me la presència immediata d'aquell sicari...»

«I, en palpar-me instintivament... em vaig adonar... QUE HAVIA PERDUT MON DONZELLATGE».

I una volta revinguts a la memòria aquells fragments, compreguem com l'autor d'aquells, En J. V. Foix, i els altres companys, podien sostenir en plè 1921 un tal ideari per a unes joventuts ardides com les de la nostra Catalunya.

JOVENTUT NACIONALISTA "LA FALÇ"

Des d'avui, 1.er d'Abril, ha quedat instalada aquesta Joventut al seu nou estatge

TANTARANTANA, 8, PRAL.

COMITÉ PERMANENT DE PROPAGANDA NACIONALISTA

El dit Comité ha organitzat, en principi, pel corrent mes d'Abril, els següents actes:

Dia 8, a les 10 de la vetlla. Conferència a càrrec del Dr. N'Eduard Xalabarder.

Dia 10, matí, a les 11. Mitin d'Afirmació Nacionalista, amb motiu de la inauguració del estatge, prenent-hi part conegudíssims oradors radicalment nacionalistes.

Dia 17, matí, a les 12. Conferència a càrrec d'En Josep Rovira.

Dia 24, matí, a les 12. Conferència a càrrec d'En Pere Rusiñol.

Adés té en preparació pel vinent 1.er de Maig, una excursió de mig dia al castell d'Aramprunyá, amb motiu d'inaugurar-se el banderí d'aquest Comité.

JOVENTUT NACIONALISTA "LA FALÇ"
Amb motiu de la inauguració del nou estatge, tindrà lloc un

Grandiós Miting d'Afirmació Nacionalista

qu'es celebrerà al local del carrer de TANTARANTANA, 8, PRAL., el diumenge, dia 10 del mes que som, a les onze del matí.

Hi parlaran, entre altres, els companys Manent, Brú, Rovira, Fontbernat, Isern, Rusiñol i delegats de diferents Associacions Nacionalistes.

¡En els moments actuals d'una forta depressió d'esperit, és necessari no deixar d'assistir a n'els actes que com aquest contribueixen a afirmar la innegable existència del nostre desig de llibertat!

NACIONALISTAS, ASSISTIU-HI

Al volt del Teatre Català

II

Havíam cercat en l'article anterior, per a nodriment del nostre esperit optimista, mil atenuants que ens justificassin el perquè de l'escassetat del públic al teatre català.

Quasi endebades. Havíam anunciat, entre tants, el dilema que, potser, el teatre del carrer de l'Hospital mudava poc pel qui vol anar a teatre i vol que és vegi que va a teatre; però el diguem-ne fracàs d'aquestes quinze funcions al teatre Goia sense dubte dels més elegants de la nostra ciutat—ja palés que no és qüestió de teatre i menys de companyia, quan difícilment pot cercar-se una interpretació més acurada que la que ens fan fruïr els delicats actors Vila i Davi; com tampoc serà qüestió de les obres representades car «Hores d'amor i de tristesa», «L'Enemic amor», «Les ales d'Ernestina», «La Cançó del vell Cabrés» entre altres, sembla que és de lo milloret que hem adquirit i de lo milloret que posseïam en la llista d'obres catalanes.

Avui però, furgant amb delit per a calmar la nostra engúnia, podem oferir una idea definitiva del perquè la nostra escena no té públic.

Fem història. La història del teatre català pot ben bé agermanar-se a la història de la nostra poesia. Del teatre català en podríam dir ço mateix que el plorat Joaquim Folguera en digué de la nostra poesia: «La història de la poesia catalana de 1833 a 1850 ençà té un interès evident, però desigual. La primera part d'ella, fins a l'adveniment de Verdager, correspon potser més a l'estudi del nostre moviment polític que no pas a l'estudi del nostre moviment literari. Es una prova d'això, que una bona part d'aquella poesia fos una evocació entusiasta uns cops, elegíaca els altres, de la història dels bells moments de Catalunya, i una efusió lírica davant l'idioma que renaixia.

La poesia no tenia verament un interès propi, un valor intrínsec, perquè era filla d'una suggestió molt sana i molt bella, però literariament impura. «Les noves valors de la poesia catalana.»—La Revista 1919).

Talment doncs, podem dir, per a dir-ho amb els mateixos mots, que: la història del teatre català des d'En Pitarra fins a En Ventura Gassol té un interès evident, però desigual. La primera part, fins a l'adveniment d'En Gual, Puig i Ferrater, Anselm Carrión i els de llur època, considerant en la primera part Pitarra, Guimerà, Rusiñol, Iglesias, correspon potser més a l'estudi del nostre moviment polític que no pas al nostre moviment literari-artístic. Es una prova d'això que una bona part d'aquest teatre fos una evocació entusiasta uns cops, elegíaca els altres, de la història dels bells moments de Catalunya i una efusió lírica davant de l'idioma que renaixia. El teatre no tenia verament un interès propi, un valor intrínsec, perquè era fill d'una suggestió molt sana i molt bella, però literariament impura.

Cal, no més fer una aclaració respecte als escriptors que integren una de les dues etapes marcades, que podríam senyalar amb el nom d'època patriòtica i època literària: s'observa en el teatre l'època d'evolució que poden marcar Rusiñol i Iglesias.

Dit tot podem fer al seu entorn unes notes a comentari.

Direm: En aquella època era teatre-pàtria, avui és teatre-art.

Tots recordarem les dotzenes de representacions de «La Dida» i de «Terra Baixa» que s'arribava a fer, com del gran tiratge i del ressò que produïa un llibre de poesies d'En Guimerà, d'En Guayabens i de tots aquells poetes èpics, que no quedava un sol català sense assistir a aitals representacions i sense comprar o llegir aitals llibres.

Avui, en lo contrari, d'un llibre de poesies d'En Carner se'n ven 50 exemplars i d'una obra d'En Gassol se'n fa quatre representacions consecutives.

Direu: és que la poesia, el teatre, perd valor? .. Molt al contrari, avui el teatre és teatre i la poesia és poesia pel seu valor intrínsec. Avui és teatre-art avui és poesia-art i naturalment, l'art no pot arribar mai a les masses.

Avui van al teatre artísticament, si es permet l'arbitrarietat del mot, i abans hi anaven patriòticament.

Això ens salva sortosament d'aquella conclusió que la filia o la fòbia respectivament ens feia fer als catalanistes i als anticatalans: no hi ha públic al teatre català, no hi ha doncs catalanistes.

Direu, també: hi ha teatres ben plens a Barcelona! Però jo estic en el dret de preguntar: és que veritablement hi ha teatre a Barcelona? El vodevil, la sarçuela, l'estracanada arribaran mai a interessar l'esperit?

Dit tot, doncs, podem dir ben altament que preferim ço que se'n diu *crisi del teatre català*, quan es crisi d'espiritualisme; que no aquests èxits clamorosos de tots aquests teatres, que representa l'èxit de l'estupidesa i de la sensualitat.

Hi ha dos camins per tant a escollir: o sacrificar el veritable teatre català, el teatre-art, que és la pura expressió de la nostra ànima, del nostre esperit, al teatre de massa, fent-lo un teatre sensual o estúpid, o en segon lloc patir la dolorosa època de romiatge, esperant l'època imminent del triomf de l'esperit, que arrollarà amb la força d'una torrentada tot aquest enllotament de sensualitat i de pornografia que avui entela els més delicats sentiments de l'ànima de la Humanitat.

JOSEP CARNER I RIBALTA

Ha sortit la revista espanyolista "Monitor".

Intervé a la Redacció un individu de una casa de mones de crocant. ¿Mones? ¿Monitor? entenem l'etimologia de Sarrià.

D'ESPORT

FUTBOL

Ja tenim Campió. Per fi, el «Barcelona F. C.» en superba lluita guanyà el suprem títol. Nostra enhorabona.

Com ja era anunciat, les dugues últimes festes, poguèrem admirar el brillantíssim joc de nostre millor equip, batent-se amb l'anglès «CROOK TOWN» equip de bon conjunt e immillorable joc, encara que per dissort d'ells porten una «portera» en lloc d'un porter. Llastima, doncs el reste del equip és de lo milloret que circula i de debò creiem que de portar un altre guarda-porta haurien obtingut millor resultat en ambdós partits.

Dels de casa, tots els elogis són pocs. Aquests ZAMORA, TORRALBA, SANCHÓ i SAMITIER mereixen qu'el seu nom sigui esculpit en lloc d'etern honor. Estigueren sencillament insuperables.

Del reste del equip, res més pot dir-se que lloances. Tots estigueren molt bé, especialment el debutant Planas i el colós Gràcia.

Avant i fóra, jugadors del «Barcelona» a esperar el «CIVIL SERVICE» per a triomfar valentment com ho heu fet ara, logrant aixís la consolidació de la potència futbolística catalana, com una de les millors del món. HURRA AL FUTBOL CATALÀ!

***

Encare no és del tot segur, si futbolísticament és concorre al Campionat africà de Futbol. Per nosaltres, que no s'hi amohin, que amb el de casa ja en tenim prou, màxim si sovint probem les nostres forces amb els formidables equips anglesos com estem fent. Ells, que juguin amb els africans, que al fi i al cap, estan en família.

***

S'ha celebrat el Campionat de Cross d'enguany, i els catalans, si bé no han assolit el primer lloc, han representat un brillantíssim paper, malgrat les moltes dificultats amb que tingueren de lluitar. Nostra felicitació, i a preparar-se per l'any que vé, per a lograr una victòria definitiva.

GOL

FORMIDABLE

Un tràgic encís en la lluita, un petit atur en els aconeximents, senzilla és l'aplicació i gens espaordidora, els efectes de la tirànica gestació han arribat a les alçades, la mort del cap del govern espanyol l'imputem a la cínica i expoliadora tasca de la política espanyola incloent-hi la col·laboració, burgesa, catalana.

Nosaltres que sentim l'ideal, nosaltres que sentim el món, malgrat l'alta estima

en que tenim la Vida no podem plane'ns davant qui poguent servir un alt ideal no ha volgut en ell morir.

Distingim perfectament ço vulgar del que no ho és, i el fill del dolorós part de la Catalunya humanitzada el volem nostre, ben nostre, i amb la faç serena i forta espiritualitat, estrenyent-lo en els nostres braços, responem als impostors que volen estigmatitzar-nos: és nostre, ben nostre, i senzillament formidable!

D'un punt d'obrir netament humà hem parlat suara de Catalunya, i nosaltres que volem mantenir la nostra característica ètnica dins la família humana mentres altres pugnin per ço mateix, no vacil·laríem en rebutjar el titllat de nacionalistes si aquest entranyés la condemna del fet que nosaltres interpretem com d'alta idealitat humana.

El nom del català Matheu apareix avui, com un símbol d'enteresa i fortitut després d'un vergonyós procés de renunciaments i bandejament de l'esperit de Catalunya per la caterva dels aritmètics que hi especulen.

No sols amb estrofes s'escriuen poemes, també s'escriuen amb gestes, tal feia el batlle de Cork qui morí per un ideal quan els seus compatriotes es baten i maten pel mateix; tal ha fet En Matheu suara amb la seva gesta, tant si n'és com no el veritable executor, que a nosaltres aquest aspecte poc ens interessa, car en ella s'ens revela l'heroi que's sacrifica.

Fa temps que vivim en constant lluita; per això els inevitables, fatals, accidents que produeixen vessament de sang no ens espaordeixen; fa temps que lluitem per un ideal, i d'ell en avall rebutjem tot ço que rebutjable hi hagi, però sabem idealitzar la gesta encara que vos la presentin com un blasme.

Blasmant seràn, i no en dubteu, les primeres estrofes del nostre poeta mascle que no es veslluma encara, no serà tan sabi (!) com els d'ara que pateixen burocraciomania, però serà més humà, no tan nacionalista (!) però més de la terra i sabrà fer-nos-la sentir dient-nos la tràgica situació de la llar de l'exilant en conducció ordinària al llare de camins interminables...

No diem amb un esperit de raça, ho diem amb un profund sentiment d'humanitat; En Matheu és català, el català més formidable de nostres dies.

ABEL D'ADAM

No tornem els originals, publicant-se o no.

L'EXCURSIONISME I EL FOLK-LORE

Molt han contribuït els excursionistes en la recerca de mots, costums, adagis, supersticions, rondalles i cants populars del poble català. Molt han fet els que han practicat l'excursionisme baix aquesta bella finalitat. Moltes tradicions de la nostra Terra, jeien adormides en un arrellec de montanya, recordant-les tan sols qualque vellet escaducet, més fort que la seva mateixa vellúria, i que mercès a ell i a les incessants investigacions dels nostres infadigables folk-loristes, havem pogut arribar a trobar el fonament d'aquest gran patrimoni que forma el saber del poble català.

Quantes paraules amarades d'un sabor intensament catalanesc, havien fugit de les grans ciutats i les havíem vist reemplaçades per altres noms derivats d'un altre llenguatge? Quantes costums ens havem deixat perdre, altament morals, que indicaven l'estat de cultura del nostre poble, per una llorda xavacanería extremadament embrutidora? I els cants i les dances de la Terra reemplaçades per fastigoses carrincloneries, no denota un enderrement moral del nostre poble?...

La psicologia del poble català pot formar-se tan sols amb tot lo que portí un marcat sagell catalanesc, i si en tingues sin mancament, podria un sabi estranger formar-se idea de tot el nostre saber i de tota nostra cultura?... No! La dissort ens uní a una nació que tota la seva vida està formada per «chulerías» «flamenquisme» i «toros». Els caricaturistes formen la divisa del poble espanyol pintant un «chulo» o una «flamenca» perquè a Espanya és de lo que més abunda. Podem nosaltres tolerar que els catalans siguem considerats com ells?... La característica del poble català és ben distinta i tenim de demostrar que ni les costums ni les tradicions del nostre poble, poden tan sols igualar-les amb la d'ells. Quan arribi a Catalunya un sabi folk-lorista, que es compenetri ben bé de la diferència que hi ha entre les dues nacions, segurament li extranyarà tan gran diferència i voldrà conèixer a fons el nostre passat. Així és de la manera que'ns podem fer fervents admiradors a llunyanes terres i simpatitzadors del nostre ideal.

Dèiem que amb l'excursionisme es pot contribuir molt al desenrotllament del folk-lore. És veritat. Quantes voltes parlant amb gent d'alta montanya, haureu sentit paraules que mai havíeu oït a ciutat? Quantes voltes haureu sentit contar a algú vell, alguna tradició, alguna rondalla que us haurà agradat? No havent tingut la sort de oír jamai una cançó antiga, digna pariona d'aquestes cançons populars delicadament harmonitzades pels nostres més eminentes mestres i que canten els Orfeons? Tot lo que tingui un caient catalanesc, reculliu-ho sempre amb tota cura, i assabenteu-ne als nostres més incansables recercadors. Contribuiu tots a l'obra patriòtica que s'han proposat aquests grans homes i sobre tot serveu sempre amb ver amor tot lo que tingui la sentor agreste de les nostres montanyes i la dolçor amorosa dels nostres rius.

JOSEP FONT I FALGÁS

Els noms de J. V. FOIX, CASSANYES i CARBONELL (a) TRIBULACIONS mereixen un adequat seti al costat de l'assistent a la Conferència de Washington: l'Alfons Sala.

NOTICIARI

Recullim i traduïm de «La Nova Catalunya», de l'Havana, qualques fragments de çó que publiquen ells amb el títol:

Conceptes lluminosos del gran patriota i eminent pensador cubà Enrique J. Varona, estrets de son magnífic llibre «De la Colònia a la República» i dels quals s'en desprenen moltes ensenyances i lliçons de desenganys per a la dignitat de les actuals generacions catalanes:

«La guerra és una trista necessitat. Emperò quan han sigut exarurits per un poble tots els mitjans humans de persuasió per tal de recabar d'un injust opressor el remei de sos mals, s'hi acudeix a la força en darrer extrem a fi de refusar l'agressió permanent que constitueix la tirania, aqueix poble fa us del lligítim dret de defensa de les Nacions».

«No havem contat el nombre dels nostres enemics, ni havem mesurada la llur força. Havem recomptat els nostres agravis, havem pessat la molta d'injustícia que ens aclapara i havem aixecat el cor a l'alçada de les nostres legítimes reivindicacions. Al davant nostre hi han potser la ruina, la mort. No importa. Cimplim el nostre deure. Si el món s'ens gira d'esquena pitjor per a tots, s'haurà consumat una nova iniquitat. El principi de la Solidaritat humana haurà sofert una nova derrota. Haurà disminuït la suma de bé que existeix al món, que cal al món per tal que son amòsfera moral sigui pura i sana».

La revista «A Nosa Terra» orgue de «Irmandade de Fala», a Galícia, publicà entre altres: Un article dedicat al nombre que feu «La Revista», de Barcelona, a lloança i estudi d'Irlanda.

Agraïm a la revista nacionalista gallega les frases de simpatia que adreça a Catalunya amb aital motiu.

En un dels vinentes nombres ens ocuparem de les revistes «Nos» i «A Nosa Terra» i del nacionalisme gallec que tantes mostres de simpatia ha donades per a Catalunya.

Els llegidors de «La Revista» es veuen obligats a suportar pacientment l'ennegrimment de la primera plana amb un article inútil de comentari sobre qüestions que resultarien altament interessants, emperò que posades amb el caient que les posa Don Rucabado, obliguen al llegidor expert e intel·ligent a passar-les endavant si no vol perdre temps en và. Un dia es critica la galanura del Parlament anglès envers un diputat del sexe femení amb un caient pocasolta, d'altres, dos grecs — on se n'adona que són grecs perquè ho diuen amb llurs pròpies paraules altrament fòra difícil de reconèixer-los pel diàleg més que menys dissemblant, vulgaritzat a Catalunya pels pseudo-artistes «de bon gust» segons la llur pròpia atribució—blasmen el mal costum de renegar dels catalans, etc., etc.

En un dels darrers nombres ha aparegut quelcom de més curiós encara:

Blasma el nacionalisme dels indians i egipcians i la màxima raó del blasme que en dóna és que no mereixen la llibertat perquè és perillós als alts interessos de l'Humanitat que els individus que porten turbà no puguin descobrir-se en mig d'Europeus. Amb una visió prehistòrica de l'Egipte i la India intenta derivar aquests nacionalismes, de reaccions de castes i mafumedarismes i vol defensar l'Anglaterra enfront d'ells. A Don Rucabado li aconsellem aquella dita barcelonina: ¡No val a badar!

Es que creu compatible amb la cultura humana l'obra dels governants anglesos

perseguint els catòlics a l'Àfrica i disculpant les ferotges religions locals? És que hi ha hagut ningú més que l'Anglaterra que hagi atiat la lluita de castes a la Índia en profit de la dominació? És que l'ajut que donaren a aquests moviments nacionalistes els elements intel·lectuals, com els estudiants, com Rabindranat Tagore—prototips de l'anti-reaccionarisme—no donen als dits nacionalismes una garantia de civilitat?

Creguin's D. Rucabado, abans de tractar de determinades qüestions i de damnar delicats interessos, fixi's be amb el que diu.

Perquè diuen les gents de Catalunya que a voltes quan s'obra sense massa sang i a l'avalotada, hom incorre en el perill de ficar els peus a la galleda.

CRÓNICA LOCAL

AL PRAT DEL LLOBREGAT

Diumenge passat, tingué lloc al Prat del Llobregat, un acte necrològic en recordança del Batlle de Cork i del patriici català Martí i Julià.

Resultà brillantíssim en extrem, essent molt aplaudits els oradors que hi prengueren part; aquests foren els companys Pujol, per l'entitat organitzadora «Centre Autonomista», del Prat; Bigé, per aquella Joventut, Marfany, per «La Falç»; Pujol (F.), per la Catalana d'Estudiants; Latorre, Xicola, de la Joventut N. O. «Pàtria Nova»; Gibert, del Prat, i Cisa de «L'Intransigent».

Lloables del tot resulten aquests actes que contribueixen fortament a sostenir enlairat l'esperit nacionalista de fòra.

DIADA DE CORPUS

En una reunió d'entitats que tingué lloc el passat dia 16 de Març, va acordar-se en principi, portar a cap per la propra diada del Corpus de Sang d'enguany, festa commemorativa, però amb un caràcter estridentment nacionalista.

Tindrem al corrent als nostres llegidors.

NOVA ENTITAT NACIONALISTA

A Caldas, una novella «Associació Nacionalista». Va bé.

Però en ella fa constar en els seus estatuts, que «amb tot i laborar en política nacionalista, no pertencixerà a cap partit polític determinat».

Més bé encara. Xoqueu-la companys calderins.

HOMENATGE AL DR. MARTÍ I JULIÀ

Pel 24 d'aquest mes està senyalada la data de descobrir la làpida que donarà el nom d'En Martí i Julià, a un dels carrers de la Reforma.

Promet ésser un acte brillantíssim. Així s'ho mereix la memòria d'aquell gran patriici.

—Sembla que el mateix dia arribarà el Noi Maco. Serà qüestió de posar l'estigma d'una manera ben concreta, a n'aquells Nacionalistes (?) que s'equivoquin de lloc. Prepareu-vos senyors de la Plassa Cucurulla.

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA CATALUNYA

El vinent dia 17, organitzada per aquesta patriòtica Agrupació, tindrà lloc una primera cursa excursionista per parcelles mixtes, dedicada a les senyorettes, en quina s'hi disputarà la «Copa Primavera».

Les inscripcions podran fer-se fins el dia 15, a l'estatge de l'Agrupació, Sant Honorat, 7, essent el recorregut Papiol, Ermita de la Salut, Valldoreix i Sant Cugat.

CORRESPONDÈNCIA

J. C.: Ens agrada, però és assumpte molt debatut.—M. G.: Queda en carter. —F. C.: Mercès.—J. P. E.: Ha passat de ocasió.—R. C.: Tindrem gran gust en rebre la seva visita. L'article «Nacionalisme, sí; regionalisme, no»; la censura n'hi donarà raó.—J. F. F.: Hi và.—Aries: Aprofitem l'entrefilet; diguins si podem arreglar la «Glosa»; lo altra és passat d'ocasió. Desitgem conèixer a vosté, ens agrada tenir relació amb bons nacionalistes.—P. J.: Si li poguèssim arreglar, hi aniria; ens contesta si ho podem fer.—J. S. i G.: Mercès. Escriurem.—A. D.: Moltes mercès.—T. T.: Molt bé, endavant.—J. R.: Mercès.—P. R.: Ens agrada, vagi enviant.—A. d'A.: Hi và.—T.: Es fa esperar, pro al menys compleix vosté.

Pels periòdics.—Agrairiem volguessin acceptar el nostre intercanvi. Preguem prenguin nota de la nova adreça.

Grans magatzems de Fonògrafs

DISCOS DE STRACCIARI—GALEFFI

:: M. BARRIENTOS — LÁZARO ::

:: :: i altres renomats artistes :: ::

Agulles especials que no malmeten els discs

Manuel Peix Vilar

BOQUERIA, 47-BARCELONA

CALÇATS

A. RASPALL

PORTAFERRISA, 13

BARCELONA

FABRICA DE TORRONS
LA SELECTA

GASPAR SOLER

únic fabricant del «TURRÓN SELECT»

BARCELONA

Joan Sucarrats

Hospital, 145

Cera, 4

Camiseria i Genres de punt

Confeccions per a senyora.

Especialitat en robes per

a recent nascuts.

La casa que ven més barato de Catalunya

TALLERS GRÁFICS ARNAU GERMANS

Verdaguer i Callís, 3, 5 i 7. - Teléfon 556 S. P.

BARCELONA